

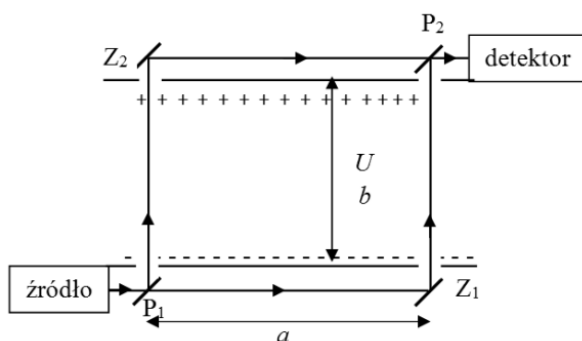
LXVII OLIMPIADA FIZYCZNA

ZADANIA ZAWODÓW I STOPNIA

CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Nazwa zadania Detekcja wiązki elektronów.
Rok 2017/2018
Źródło Komitet Główny Olimpiady Fizycznej;
 Andrzej Wysmołek, sekretarz naukowy ds. zad. dośw. KGOF, IFD UW;
 W. Ungier, A. Wysmołek: Fizyka w Szkole nr 5, 1998;
 T.M. Molenda, IF US, www.OF.szc.pl.

Zadanie T - LXVII OF, I stopień.

Na rysunku przedstawiono schemat interferometru, w którym wiązka nierelatywistycznych elektronów o energii kinetycznej E pada na płytkę półprzepuszczalną P_1 , skąd część wiązki biegnie dalej drogą $P_1 - Z_1 - P_2$, a część – drogą $P_1 - Z_2 - P_2$. Za płytką półprzepuszczalną P_2 (identyczną z P_1) rozdzielone wiązki nakładają się, a obraz interferencyjny jest rejestrowany przez detektor. W części obszaru od płytek P_1, Z_1 , do płytek Z_2, P_2 występuje stałe pole elektryczne, równoległe do dróg od P_1 do Z_2 oraz Z_1 do P_2 , w wyniku czego na tych drogach energia kinetyczna elektronów zmienia się. Napięcie między obszarem $Z_2 - P_2$ –detektor a obszarem źródło– $P_1 - Z_1$ wynosi U i jest nieujemne. Długości odcinków $P_1 - Z_1$ oraz odcinków $Z_2 - P_2$ są takie same i wynoszą a . Długości odcinków $P_1 - Z_2$ oraz $Z_1 - P_2$ są takie same, a droga każdej z wiązek w polu elektrycznym wynosi b .

Dla jakiej najmniejszej wartości $U > 0$ natężenie wiązki rejestrowane przez detektor jest równe 0? Wiązkę elektronów potraktuj jako falę de Broglie'a. Płytki półprzepuszczalne rozdzielają tę falę. Ładunek elektronu oznacz przez $-e$, jego masę przez m . Stała Plancka to h .